

Ontmoet de Schelde

Juni 2016

Samenwerken aan de streek

Artist impression huidige en toekomstige natuurinrichting

Een grenspark in het fraaie grensgebied tussen België en Nederland, water en land: 8 partners vonden elkaar in deze gemeenschappelijke ambitie. Ze schreven een dossier voor Europa en vonden ook daar supporters voor het plan.

De komende drie jaar legt Europa een flinke subsidie van bijna anderhalf miljoen euro op tafel. De partners verdubbelen dat budget en engageren zich om de komende 3 jaar de handen in elkaar te slaan en een internationale trekpleister met unieke topnatuur te realiseren in dit grensoverschrijdende prachtgebied.

Het Hedwige-Prosperproject beslaat 465 hectare van de in totaal 4700 hectare natuurgebied.

Wie zijn de projectpartners?

- Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS) Linieland Waas en Hulst
- Provincie Zeeland
- Waterwegen en Zeekanaal NV
- Agentschap voor Natuur en Bos
- Havenbedrijf Antwerpen
- De Vlaamse Landmaatschappij
- Stichting Het Zeeuwse Landschap
- Natuurpunt Antwerpen Noord vzw

Deze voortrekkers slaan de handen in elkaar voor de realisatie van een weergaloos natuurgebied waar mens én dier zich thuis voelen, bewoners én bezoekers een plaats hebben. En waar we met z'n allen trots op kunnen zijn.

De krijtlijnen van de toekomst

Sleutelfiguur in de realisatie van het Grenspark Groot-Saeftinghe is Richard Meerschaert van Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS) Linieland Waas en Hulst. Hij neemt de coördinatie van het project op zich.

'Zijn' organisatie wil zoveel mogelijk samenwerking tussen Vlaamse en Nederlandse overheden stimuleren in deze grensregio.

Op dit moment staan al 11 grensoverschrijdende projecten in de steigers. Het Grenspark Groot-Saeftinghe is het derde in de rij dat Europese subsidies opstrijkt. Het grenspark krijgt steun van het Europese Interreg programma en schiet op 7 juli uit de startblokken om tegen 2019 een duurzaam, zelfdragende entiteit te realiseren, met internationale topnatuur, een sterk economisch weefsel en een immense meerwaarde voor alle omliggende gemeenten: Beveren, Hulst en Sint-Gillis-Waas.

Ambitieuus? Zeker! Maar tegelijk een gigantische kans waaronder iedereen zijn schouders wil zetten.

De bedoelingen van de 4 B's

Richard licht toe: "We zoeken naar 'wins' voor 4 belangrijke partijen in deze streek. Je kunt ze de 4 B's noemen: Boeren, Burgers, Buitenlui en Bedrijven.

Gedurende het project willen we samen met hen nadenken hoe we het grenspark zullen afbakenen, vormgeven en ontsluiten. Het grenspark bestaat uit een kerngebied (Het Verdrongen Land van Saeftinghe, Hedwige-Prosperproject, Prosperpolder-Zuid, Oude Doelpolder en de Nieuwe Arenbergse polder) en een buitenschil: alle natuurschoon en waardevolle landschappen in de grensoverschrijdende regio van het Linieland Waas en Hulst.

Het is niet de bedoeling dat één partij uitdenkt en beslist hoe het grenspark er uit moet zien. We willen dat iedereen aangeeft hoe zij dit zien, welke verantwoordelijkheid ze willen opnemen en welk eindresultaat het meest strookt met hun droombeeld voor de toekomst. De identiteit van het grenspark komt zo geleidelijk tot stand.

Om die visie naar boven te halen, staan allerlei workshops, rondetafelgesprekken en infovergaderingen op het programma. Daar worden alle ideeën samengebracht en tot een gezamenlijk traject naar realisatie gesmeed."

Samenwerking doet dromen

"Er zijn concrete randvoorwaarden waarmee we slim moeten omgaan.

In het natuurkerngebied willen we hoge biodiversiteitswaarden halen en een ideaal leefgebied creëren voor welbepaalde planten- en diersoorten. Hier groeit het grootste estuariene gebied van West-Europa. Dit schept ongeziene kansen om haast vergeten soorten opnieuw overlevingskansen te bieden. Het project telt maar liefst 4 werkpakketten vol maatregelen die deze natuurdoelstellingen ondersteunen en de leefgebieden van bruine kiekendief, de argusvlinder en patrijs te verbeteren. Elders komen broedeilanden om nesten van weidevogels en koloniebroedende vogels te beschermen tegen roofdieren als de vos.

Uniek is echter, dat we ook 'over' de grenzen van de overheids-eigendommen kijken en voluit willen inzetten op win-wins tussen alle partijen. Er wordt met de landbouw verkend hoe de biodiversiteit op het land kan worden versterkt door andere gewassen te telen die soorten aantrekken als kiekendief en patrijs.

Bepaalde teelten als grasklaver en luzerne vallen bijvoorbeeld in de smaak bij muizen, insecten en vogels. Door in dialoog te gaan met landbouwers kunnen we leefgebied voor de bedreigde soorten als de bruine kiekendief creëren.

Vanzelfsprekend moeten we proberen om verstoring in de natuurgebieden zoveel mogelijk te vermijden en zo de natuur alle kansen te geven. In de 'buitenschil' er omheen trachten we samen met de omliggende gemeenten en alle geïnteresseerden zoveel mogelijk meerwaarde te realiseren."

bruine kiekendief ©Martimax

lepelaar @Martimax

Een trekpleister met internationale allures

"De omwonenden worden belangrijke gebruikers van het park. We zijn heel nieuwsgierig welke ingrepen het grenspark voor hen succesvol zouden maken. Tijdens workshops verzamelen we tegelijk de heldenverhalen. Welke legendarische figuren lieten hier hun sporen na? Zijn er anekdotes en urban legends die we nog niet kennen? Die plaatselijke geschiedenis moet blijven bestaan en krijgt straks een plekje in de toekomst.

Ook rond dit thema kijken we met de plaatselijke landbouwers en bedrijven welke rol ze voor zichzelf weggelegd zien en hoe we hen daarin kunnen ondersteunen. Dromen ze van de ontwikkeling van nieuwe streekproducten? Overwegen ze experimenten met hoefetoerisme, streekeigen picknickman-

den voor bezoekers, nieuwe overnachtingsmogelijkheden, enzovoort? Welke vraag of droom ook bestaat, we zoeken graag samen naar businessplannen en ervaren toeristische ondernemers om dit traject met een stevig fundament in te zetten.

Er dient wel een balans gevonden te worden tussen meerwaardecreatie en natuur. Ze mogen elkaar niet schaden, maar juist versterken. Daarom wordt er voor de regio een natuurvisie opgesteld waarin dit wordt vastgelegd: er worden spelregels afgesproken waaraan iedereen zich moet houden.

Vanzelfsprekend raken we niet aan de toeristische strategie van de bevoegde gemeenten en instanties. Maar we kijken wel hoe we deze nóg sterker kunnen maken. Zo werken we allemaal aan hetzelfde succesverhaal."

Uniek maatschappelijk engagement voor bedrijven

"Natuurlijk zijn ook bedrijven een belangrijke partner in dit verhaal. Zij vormen een noodzakelijke motor voor de tewerkstelling en zijn onwaarschijnlijk waardevolle ambassadeurs van het grenspark in wording.

Daarom wordt gaandeweg ook een cursus gastheerschap uitgewerkt, die bedrijven wil ondersteunen in hun woordvoerderschap over het project. Zo leren ze het volledige streekaanbod én alle verhalen van naaldje tot draadje kennen.

Het is de bedoeling om samen het programma vorm te geven. We staan open voor alle ideeën. Als alle neuzen in dezelfde richting staan, komt een duurzaam Grenspark in zicht. Een robuuste entiteit die grotendeels zelfbedruipend is en het liefst nog vele generaties mag verder leven. Zo geven we 'Maatschappelijk verantwoord ondernemen' een nieuw gezicht."

Wordt vervolgd

De verkenningsronde met de regio start in het voorjaar 2017. De gesprekkelde informatie helpt projectleider Richard Rozemeijer (Provincie Zeeland) en de partners om het grenspark steeds duidelijker te omschrijven.

Dankzij een nieuwsbrief, begeleide werf wandelingen en een projectwebsite, volg je de verhalen op de voet. Uiteraard kun je steeds in het infopunt terecht met vragen.

Wil je deze workshops in het voorjaar 2017 zeker niet missen? Laat dit vandaag nog weten via rj.rozemeijer@zeeland.nl.

Heb je al plannen om van het grenspark een succes te maken, dan kun je dat op dit adres ook doorgeven.

Artist impression huidige en toekomstige natuurinrichting

LEGENDE

• Bestaande natuur:

- A Verdrongen Land van Saeftinghe
- B Schor Ouden Doel
- C Paardenschor

• Nieuwe natuur:

- D Hedwige-Prosperproject
- E Doelpolder
- F Prosperpolder Zuid
- G Nieuw-Arenbergpolder

Ruimte voor water

In Prosperpolder-Zuid start de transformatie naar een natuurgebied met 100 hectare open water en 60 hectare eilanden en oevers.

Het gebied wordt opgesplitst in drie delen, waarvan het waterpeil flexibel aangepast kan worden om het zoveel mogelijk vogels naar de zin te maken. Tijdens de wintermaanden verkiezen de overwinterende watervogels hogere waterstanden.

Maar in de lente verlagen we het waterpeil, zodat weidevogels veel plaats vinden om te broeden.

De werken zijn gestart en zullen anderhalf jaar duren. Het terrein wordt volledig heringericht.

De werken worden geleid door het Havenbedrijf Antwerpen. Heb je vragen? Dan kan je terecht bij Laura Verlaeckt via het mailadres

Laura.Verlaeckt@portofantwerp.com

Contact

Meer informatie over het Hedwige-Prosperproject vind je op www.sigmaplan.be

Met vragen kan je terecht bij:

Dorien Verstraete, projectingenieur
Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z)
tel. 0032 (0)3 224 93 68
dorien.verstraete@wenz.be

Laurent Vanden Abeele, projectleider
Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
tel. 0032 (0)9 276 20 42
laurent.vandenabeele@lne.vlaanderen.be

Richard Rozemeijer, projectleider
Provincie Zeeland
tel. 0031 (0)652 401 409
rj.rozemeijer@zeeland.nl

Het infopunt is open van maandag tot vrijdag van 8u30 tot 16u30:
Zoetenberm 6A, 9130 Doel
tel. 0032 (0)3 575 91 73
info@hedwigeprosper.be

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:

Waterwegen en Zeekanaal NV,
Afdeling Zeeschelde,
ir. Wim Dauwe,
Lange Kievitstraat 111-113 bus 44,
2018 Antwerpen

Redactie & foto's:

Vilda, Provincie Zeeland,
Agentschap voor Natuur en Bos,
Waterwegen en Zeekanaal NV, Shutterstock,
JusBox

www.sigmaplan.be

www.zeeland.nl/natuurpakket